

Zaaknr. : 17.ZK03662

Kenmerk : 17IT021649

Barcode : 

Verslag commissie geloofsbrieven Nevenfuncties 2017

Aan het algemeen bestuur,

De commissie geloofsbrieven van het algemeen bestuur heeft alle nevenfuncties en financiële belangen bekeken, die schriftelijk zijn gemeld door de AB-leden.

Bijgaand treft u het verslag met bevindingen aan van de commissie.

Wij verzoeken u kennis te nemen van dit verslag.

De Commissie Geloofsbrieven,

G. de Neve,
H. Schouwenaars,
N. Raedts

Datum: 29 augustus 2017

Naam schrijver: A. Merks i.s.m W.Thijs (coördinator integriteit)

Bevindingen over de nevenfuncties en financiële belangen 2017 door de Commissie Geloofsbrieven van het algemeen bestuur

De voorzitter (dijkgraaf) bevordert de bestuurlijke integriteit van het waterschap, zo stelt artikel 94, tweede lid van de Waterschapswet. Het instellen van een commissie Geloofsbrieven van het algemeen bestuur draagt hieraan bij. De commissie Geloofsbrieven heeft tot taak het onderzoeken van de geloofsbrieven van de leden van het algemeen bestuur en hierover advies uit te brengen aan het algemeen bestuur. Aan de commissie Geloofsbrieven is ook de taak opgedragen om ten minste eenmaal per jaar aan het algemeen bestuur te rapporteren over door de leden van het algemeen bestuur ingediende formulieren Nevenfuncties en financiële belangen.

Het algemeen bestuur heeft bij besluit van 27 januari 2016 de leden van de commissie Geloofsbrieven benoemd¹. (16IT006189)

Deze commissie toetst jaarlijks de (geactualiseerde) nevenfuncties en financiële belangen van de AB-leden. De commissie brengt hiervan vervolgens verslag uit aan het AB.

Aan het algemeen bestuur kan het volgende worden gemeld.

Inleiding

In het vastgestelde Integriteitsbeleid van waterschap Brabantse Delta is over van de opgaven van nevenfuncties en financiële belangen door de leden van het algemeen bestuur en de dijkgraaf het volgende vastgelegd:

Het is aan bestuurders om beide opgaven actueel te houden. Er zal jaarlijks een vragenlijst aan bestuurders worden toegestuurd om de nevenfuncties en financiële belangen te actualiseren. De opgaven worden vervolgens beoordeeld door een door het algemeen bestuur aangewezen commissie. De commissie brengt hierover verslag uit aan het algemeen bestuur.

Op 24 mei 2017 is aan alle AB- gevraagd om opgave te doen van hun nevenfuncties en financiële belangen. De DB-leden ontvingen een apart formulier waarin ook werd gevraagd naar hun nevenfuncties uit hoofde lidmaatschap DB. Naar aanleiding van ervaringen in 2016 zijn beide formulieren uitgebreid met een kolom "onkostenvergoeding".

Elf AB-leden hebben hieraan voldaan. Na een dringende oproep van de waarnemend dijkgraaf hebben nog vijf AB-leden het formulier ingeleverd. Dit brengt het totaal op 16.

Ook de DB-leden hebben hun opgave geactualiseerd. In het kader van de waarneming van de vacante functie van dijkgraaf heeft de wnd. dijkgraaf op 1 maart 2017 zijn opgave al gedaan en deze nogmaals bevestigd op 27 juni 2017.

Op 4 september '17 heeft de commissie Geloofsbrieven, in het kader van het geldende integriteitsbeleid, de opgaven van nevenfuncties en financiële belangen door de leden van het algemeen bestuur en de wnd. dijkgraaf besproken en beoordeeld.

Naar aanleiding van sommige opgaven is bij bestuurders nog een verhelderende vraag gesteld over de nevenfuncties en/of financiële belangen.

Achtergrond

De nevenfuncties en financiële belangen zijn getoetst aan de formele wetten zoals de Waterschapswet, Algemene wet bestuursrecht en aan de eigen regelgeving en beleid. Een aantal uitgangspunten en bepalingen licht de commissie eruit:

Vermijden (schijn van) belangenverstrengeling.

De kern van deze verplichting is gelegen in het feit dat in het openbaar bestuur in Nederland zoveel als mogelijk is (de schijn van) belangenverstrengeling dient te worden vermeden, dit in het belang van het vertrouwen dat burgers en bedrijven in de overheid moeten kunnen hebben.

Onverenigbaarheid

Er zijn "functies" die onverenigbaar zijn met de bij het waterschap beklede bestuursfunctie en die leiden tot het niet kunnen toelaten van gekozen of benoemde bestuurders tot de bestuursfunctie of – in een later stadium – tot een van rechtswege vervallen van het bestuurslidmaatschap.

¹ De commissieleden (en de vervangers) zijn in beginsel benoemd voor de zittingsperiode van het algemeen bestuur. Met het aanvaarden van de functie van DB-lid heeft de heer De Jong zijn plaats in de Commissie Geloofsbrieven opgegeven.

Transparantie

De beslissing om een nevenfunctie (anders dan genoemd in artikel 31 Waterschapswet) te aanvaarden of aan te houden is primair de verantwoordelijkheid van de individuele bestuurder zelf. Deze moet hierover – in het belang van een transparant en geloofwaardig openbaar bestuur – wel zo open mogelijk zijn en zich daarover zo nodig kunnen verantwoorden.

Bevindingen ten aanzien van de ontvangen formulieren leden algemeen bestuur

De opgegeven nevenfuncties zijn niet onverenigbaar met die van het lidmaatschap van het algemeen bestuur. Deze functies leveren dan ook in beginsel geen belangenverstrengeling op. Ook van de financiële belangen van de AB-leden kan gezegd worden dat deze in beginsel geen belangenverstrengeling opleveren.

De woorden 'in beginsel' zijn gekozen omdat t.a.v. de nevenfuncties en financiële belangen in *concrete aangelegenheden* waarin het AB bevoegd is, sprake kan zijn van een persoonlijk belang, of een functioneel belang. Dan kan (de schijn van) belangenverstrengeling ontstaan. Dit wordt opgemerkt omdat een aantal AB-leden nevenfuncties en financiële belangen heeft, die bij *concrete aangelegenheden* tot (de schijn van) belangenverstrengeling kunnen leiden.

Uitgangspunt voor AB-leden is dat zij mee *moeten* stemmen als een besluit in stemming wordt gebracht (is een fundamenteel recht van volksvertegenwoordigers.) Dit wordt ook in het eigen Reglement van Orde zo verwoord.

Wanneer echter sprake is van een persoonlijk belang of functioneel belang, dient de betreffende bestuurder volgens artikel 38a van de Waterschapswet niet mee te stemmen over de betreffende aangelegenheid. Het is aan het AB lid zelf om de afweging te maken of hij van oordeel is of er sprake is van een persoonlijk of functioneel belang op grond waarvan hij wel of niet meestemt².

Een aantal AB leden is bestuurder (bijv. voorzitter, secretaris of anderszins) van een stichting of vereniging. Het meestemmen in een aangelegenheid waarbij die stichting of vereniging een belang heeft, kan leiden tot functionele belangenverstrengeling als het betreffende AB lid tevens bestuurslid van de betreffende vereniging of stichting dit orgaan kan vertegenwoordigen. In die gevallen kan dit bij kwesties over de stichting, vereniging, waarbij het AB bevoegd is om te besluiten, tot een onrechtmatig besluit leiden als er sprake is geweest van beïnvloeding van het besluitvormingsproces. Als een AB lid 'slechts' lid is van een stichting of vereniging, dan kan onder omstandigheden de schijn van functionele belangenverstrengeling ontstaan. Bij slechts schijn van, kan mee gestemd worden. Wel is het goed om vooraf goed na te denken over de beeldvorming die kan ontstaan.

De Commissie Geloofsbrieven heeft de AB-leden waarbij deze mogelijke belangenverstrengeling in bovengenoemde zin aan de orde kan zijn, een aparte e-mail (met cc aan de waarnemend dijkgraaf) verstuurd met het verzoek zich telkens te beraden of meestemmen aan de orde is wanneer er een kwestie van hun vereniging of stichting staat gaagendeerd in het AB.

In 2016 is geconstateerd dat er twee AB-leden zijn dat gronden pachten van het waterschap. Zij hebben toen alsnog een doorlopende ontheffing hiervoor gekregen van gedeputeerde staten onder de voorwaarde dat het gebruik van de grond niet wijzigt en dat de pachtprijs jaarlijks overeenkomstig het waterschapsbeleid tot stand komt. De Commissie heeft geconstateerd dat er geen wijzigingen zijn in de situatie van de twee AB-leden zodat de ontheffingen nog steeds geldig zijn.

Bevindingen ten aanzien van de formulieren leden dagelijks bestuur

Wat hiervoor is gezegd over AB-leden is ook van toepassing op de DB-leden (incl. de wnd. dijkgraaf). De opgegeven nevenfuncties zijn niet onverenigbaar met die van het lidmaatschap van het dagelijks bestuur. Deze functies leveren dan ook in beginsel geen belangenverstrengeling op. Ook van de financiële belangen van de DB-leden kan gezegd worden dat deze in beginsel geen belangenverstrengeling opleveren.

De leden van het dagelijks bestuur hebben ook opgave gedaan van de nevenfuncties die zij bekleden uit hoofde van hun lidmaatschap van het dagelijks bestuur. Van belang daarbij is dat de Waterschapswet voorschrijft dat de leden van het dagelijks bestuur geen vergoedingen, in welke vorm ook, genieten voor werkzaamheden, verricht in nevenfuncties die zij vervullen uit hoofde van het lidmaatschap van het dagelijks bestuur ongeacht of die vergoedingen ten laste van het waterschap komen of niet. Indien deze vergoedingen worden uitgekeerd, worden zij gestort in de waterschapskas. Voor de in dit kader door de DB-leden opgegeven nevenfuncties is dit niet aan de orde. Er werden geen vergoedingen uitgekeerd.

Tot slot

² Dit is niet van toepassing bij stemmingen over een DB-benoeming. Kandidaten voor het DB-lidmaatschap mogen deelnemen aan de stemming en het staat hen daarbij vrij een stem op zichzelf uit te brengen.

De nevenfuncties en financiële belangen zullen op de website van het waterschap gepubliceerd worden. Ook in 2018 zal weer gevraagd worden naar een geactualiseerde opgave (wederom met behulp van een formulier), waarna de commissie Geloofsbrieven de opgaven kan toetsen en hiervan verslag kan doen aan het AB.

Indien er echter tussentijdse mutaties zijn, dan worden de AB-leden verzocht deze toe te sturen aan het secretariaat. De commissie zal de mutaties beoordelen.

Zoals gezegd is het de verantwoordelijkheid van de AB-leden om hun opgave van nevenfuncties en financiële belangen volledig en actueel te houden.